

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 2203
Fax.: (+380 44) 226 3427
E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
[http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)

21/8, Instytutska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

№ _____

« _____ » _____ 20 ____ р.

**Львівському міському голові,
Голові міської комісії з питань
техногенно-екологічної безпеки
і надзвичайних ситуацій
Львівської міської ради
Садовому А.І.**

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
*(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини»)*

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

На мою адресу надійшло звернення громадської організації «Вартові Закону України» щодо обмеження права всіх пільгових категорій громадян на безоплатний проїзд Львівським міським громадським транспортом у зв'язку із

прийняттям рішення Міською комісією з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій Львівської міської ради (далі – Міська комісія), оформлене протоколом № 13 від 30 березня 2021 року.

За результатами моніторингу зазначеного вище питання встановлено, що пунктом 1.13 протоколу № 13 від 30 березня 2021 року позапланового засідання Міської комісії було прийнято рішення призупинити (з 31.03.2021 постійно або до прийняття окремого рішення) надання пільг для всіх категорій населення, що стосується перевезення міським громадським транспортом (авто- та електротранспортом), передбачені чинним законодавством України, ухвалами сесії Львівської міської ради та рішеннями виконавчого комітету.

Вказане рішення прийнято Міською комісією з посиланням на постанову Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (зі змінами), а також у зв'язку із встановленням «червоного рівня» епідемічної небезпеки поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19 та різким збільшенням кількості захворювань на території Львівської міської територіальної громади.

За результатами аналізу пункту 1.13 протоколу № 13 Міської комісії від 30 березня 2021 року вважаю, що його прийнято з порушенням законодавства з огляду на таке.

Відповідно до статті 64 Конституції України конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень. Не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 Основного Закону України.

Вказаною вище постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236 з 19 грудня 2020 року до 30 квітня 2021 року на території України продовжено дію карантину (встановленого постановами Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211, від 20 травня 2020 р. № 392 та від 22 липня 2020 р. № 641), а також запроваджено протиепідемічні обмеження залежно від рівня епідемічної небезпеки та надано право органам державної влади та органам місцевого самоврядування визначати додаткові обмежувальні протиепідемічні заходи.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 92 Конституції України права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; основні обов'язки громадянина визначаються виключно законами України.

Право окремих пільгових категорій громадян на безоплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту встановлено на законодавчому рівні, зокрема законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про основи соціальної

захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про жертви нацистських переслідувань», «Про охорону дитинства», «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист», «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні».

Згідно з частиною третьою статті 2 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» нормативні акти органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які обмежують права і пільги ветеранів війни, передбачені цим Законом, є недійсними.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до пункту 1 Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 409 (далі – Типове положення), місцева комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій (далі – місцева комісія) є постійно діючим органом, який утворюється райдержадміністрацією, виконавчим органом міської ради, районною у місті та селищною радою для координації діяльності райдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, пов'язаної із забезпеченням техногенно-екологічної безпеки, захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них.

Основні завдання комісії на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці визначені в пункті 3 Типового положення.

Незважаючи на широкий спектр повноважень місцевої комісії в умовах надзвичайних ситуацій та обов'язковість для виконання їх рішень, у своїй діяльності вони повинні керуватися виключно Конституцією і законами України, а також указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, рішеннями Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, Типовим положенням, а також рішеннями регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

Жодним із положень законодавства, в тому числі нормами Типового положення, не передбачено право місцевої комісії обмежувати або скасовувати вже встановлені законами України та актами Кабінету Міністрів України права на пільги окремих категорій громадян.

Наголошую, що серед пільгових категорій громадян можуть бути особи, які продовжують працювати і дістаються до роботи на громадському

транспорті, а також громадяни, для яких є необхідним відвідування закладів охорони здоров'я, реабілітаційних центрів тощо.

Окрім того, зауважую, що аналогічне рішення Міської комісії (пункт 3.2 протоколу № 10 від 19 березня 2020 року) рішенням Львівського окружного адміністративного суду від 20 жовтня 2020 року (справа № 380/5144/20) вже визнавалось протиправним та було скасоване.

З урахуванням наведеного вище пункт 1.13 протоколу № 13 від 30 березня 2021 року позапланового засідання Міської комісії вважаю протиправним та таким, що підлягає негайному скасуванню.

Виявлені порушення безпосередньо впливають на додержання прав і свобод людини і громадянина, закріплених у статтях 46 і 64 Конституції України.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень і недопущення їх у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України від 23 грудня 1997 року № 776/97-ВР «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

п р о ш у :

1. Розглянути подання та вжити невідкладних заходів з метою усунення порушень права громадян на пільговий проїзд у громадському транспорті на території міста Львів.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до відповідальності.

3. Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк повідомити мене як Уповноваженого та щомісяця інформувати про подальше усунення недоліків до повного виконання вимог цього Подання.

4. Звернути увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

**З повагою
Уповноважений**

Л. Денісова